

Francisca Mujika Unanue

*Beasain, Gipuzkoa
(1919-2009)*

Aurkibidea

Biografia

Gantzarainaundi baserrian jaioa, ezkondu ondoren auzo bereko Gantzaraintxiki baserrira joan zen bizitzera. Herrigunetik nahiko urruti zegoen beraien auzunea eta bidea egin aurretik izaten zituzten arazo eta zailtasunez hitz egin zuen 2005ean egindako elkarrizketan. Beste hainbat gai ere izan zituen hizpide: antzinako bizimodua, bidegintza lanak, umetako bizimodua baserrian, eta abar.

Zintak

BEA-029

- **Proiektua:** Beasaingo euskara eta etnografia
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data:** 2005-10-30
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Transkribatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane
- **Emalea:** Alberdi Bilbao, Itziar

BEA-030

- **Proiektua:** Beasaingo euskara eta etnografia
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data:** 2005-10-30
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** MiniDV

Pasarteak

1. Baserriko sukaldea, gelak, koltxoiak...

- **Erref:** BEA-029/005
- **Iraupena:** 0:03:20. **Hasi:** 00:03:15. **Bukatu:** 00:06:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Jaiotetxea nolakoa zen: sukaldea, logelak. Ekonomikan arbia egosten zuten egunean birritan, abereei jaten emateko. Logelak nolakoak izaten ziren; artilezko koltxoiak. Koltxoiaren azpiko egitura, arto-orriekin egiten zen.

Transkripzioa

- Gantzarain-haundi baserrian, zure jaiotetxen, sukaldea-ta nolakoa zen? Nola gogoratzen dituzu?
- Semea: Zeorren etxen...
- Beheko sue ta...
- Semea: Zeorren etxen...
- Ez, beheko suik ez non nik han ezautu.
- Ez?
- Ez, ekonomikea bakarrik, ekonomika haundie bee kaldera ta guzi — kaldera haundi bat o— eta hue ta dana. Geo, han e(g)osten giñuzen arbiik eta danak eunen bi aldiz: bat eguardi arten e(g)osten gendun, ta bestea atsalden jarri ta gaueako e(g)osten zan, goizen emateko.
- Eta, bestela, baserria nolakoa zen? Sukalde eta, gero, habitaziok zelakoak ziren?
- Habitaziok ´e...
- Neskak alde batetik eta mutillak bestetik? Nola egiten zenuten lo? Edo guztiak habitazio bakar batean, logela bakar batean...? Ez?
- Hiztuna 3: Ez dizu ulertu...

- Beharbada zeuri... aitari edo amari entzunda, aurreragokok habitazio bakar batean guztiak egiten zuten lo edo...?

- Ez, ez, aparte. Neskak aparte ta motillek aparte. Koarto baten neskak eta motillek beste koarto baten eitten gendun.

- Eta orduan koltxoiak-eta nolakoak izaten zien?

- E?

- Koltxoiak-eta nolakoak?

- Koltxoiak-eta illedunek, ardi-illekin eindakok eta urten behin jotzen giñuzten ta...

- Eta zertarako izaten zen...?

- E?

- Jotze hori zertarako izaten zen?

- Hoi makillekin hautsek´e kendu ta garbittu. Nola udekin´e ez zeon... ez daon itteik, bestaldea zeatzen zien, garbitzen eo... garbittu o, jo ta hautse kentzen zitzaien, harrotzen zien eta berriz´e zea... koltxoia o sartu... hua garbittu eta sartu berriz´e ta berriz´e hua josi ein behar.

- Eta hori lan haundia izango zen, ez? Gero berriz josi behar eta...

- Ohittuta genden ta.

- Hori urtean behin egiten...?

- Urten behin eitten zan, bai. Nahiko izaten zan!

- Bai, ez?

- Gaiñontzeko lanakin geo, gaiñea, haik...! Ta, bestela, berriz, oso zepa-zepea geatzen da. Ta geo, berriz, azpiko ohia´re, berriz, lasto... esto... artoko... artoon orrikin, [maxa-orrikin] eitten zan. Hua zorro haundi bat billatzen zan, zakue bezela, eta hua bete eitten zan dana. Eta geo harren gaiñen jartzen zan koltxoia. Baiño hua´re harrotu ein behar zan eunero, bestela zulon sartzen ziñen ta! Han zulon geatzen zan!

- Orduan, ze izaten zen, lehelengo artoarekin egindako koltxoiaren azpian jartzen zen zerbait...

- Hiztuna 3: Jergoia.

- Jergoia...

- Jergoia. Eta geo jergoian gaiñen lastaie, hoi, artokiko... arto-orrikin indako zea ta geo gaiñen koltxoia ardi-illekin eindakoa.

2. Amak artilea egiten zuen

- **Erref:** BEA-029/006
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:06:35. **Bukatu:** 00:08:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:

Amak artilea nola egiten zituen. Alanbrezko makina bat erabiltzen zuen lan hori egiteko.

3. Ehunezko "kamixak"

- **Erref:** BEA-029/007
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:08:55. **Bukatu:** 00:09:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Ehunezko arropa. "Kamixak" nolakoak izaten ziren.

Transkripzioa

- Eta ehunezko kamisak edo erropak garai baten...
- Bai, bai, kamixak eta... "Kamixak" esaten zitzairen, oain ez da usatzen.
- Eta zelakoak ziren?
- Ba, ze esango dizut nik? Gizonezkoon alkondarea bezela izaten zien, sartu eta besook izaten zittuen, [lotu] eta hemen bordauta, eta dana ehunezkoa. Baiño hua gogorra izaten zan. Oain ez genduzke ibilliko.
- Gogorra, orduan, latza...
- Oso gogorra da hua. Dotorea bai.
- Bai, e?
- Dotorea bai. Ama zana gurek'e ni ezkondu ta gero're bazittun alkondarak. Ta errealaure in zittun.

4. Artilea lantzeko modua

- **Erref:** BEA-029/010
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:10:40. **Bukatu:** 00:13:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:

Artilearen inguruko azalpenak: artilea garbitu, sikatu, eta haria nola egiten zuen amak. Artilearekin galtzerdiak egiten ziren.

Transkripzioa

- Eta badakizu lehelengo artillea garbitu egin behar izaten zen edo...?
- E?
- Haria egiten hasi aurretik artillea garbitu egin behar izaten zen?
- Bai, bai. Garbitzen aittu ta sekau ondo ta jarri txintxilika jartzen zuen eta harie txintxilika eta tira eitten zien eta geo dana biltzen zan hoola. Bilduz, bilduz, bilduz juten ziñen. Eta geo, ondoaiño juten ziñen garaien, berriz'e luzau ta berriz'e segi.
- Eta hor izaten zen bihurra edo... hariak zerbait... bihurra edo zerbait?
- Bai, ba! Bihurrie... bihurrie jartzen zan garaien, ba, etxoin eta luzau in behar izaten zan.
- A, goian?
- Bai, bai. Ta geo zeorri ai ziñela, ai ziñela, ba, berriz'e etorri eitten zan zereana. Ta berriz'e... berriz'e bihurritu eitten zan.
- Eta gero hari horrekin zelan...?
- Artillea itten zan.
- Artillea. Baiño bildu egiten zenuten edo...?
- E?
- Ez dakit...
- Semea: Obilloa, obilloa ein.
- Obilloa egin lehenik...?

- Obilloa, bai. Bai, baiño guk obilloik ez gendun eitten, bestaldea, hola, luzek eitten giñuzen guk, ezautu nittun nik etxen ´e. Zea, lanea nola etortzen zan lehen garai baten? Hala jartzen zittuen.

- Eta nola etortzen zan, ba, garai baten?

- Mordoskan jartzen zittuen ta, hola, besok za(b)alduta zeatzen zien eta zuk bi kantoitan hontaa hartzen zendun eta beste batek bildu eitten zon.

- Orduan, biren artean egiten zen...

- Bai.

- Eta gero artillearekin zer egiten zenuten?

- E?

- Artillearekin zer egiten zen gero?

- Artile harrekin etxeako galtzerdik-eta eitten giñuzen.

- Jertserik-eta?

- E?

- Jertseak edo...?

- Jertseik ez non nik ezautu, baiño galtzerdie bai, galtzerdie asko.

- Eta abarka-sokak?

- E?

- Abarka-sokak artillearekin egiten ziren edo...? Abarka-sokak, ez dakit, aitik-edo eiten zitun abarkentzako sokak?

- Abarkantzako? Ez, ez, ez da eitten abarkantzako sokaik harekin.

5. Artilezko galtzerdiak

- **Erref:** BEA-029/011
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:13:00. **Bukatu:** 00:14:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Kanpoan girorik egiten ez zuen garaian egiten zituen amak galtzerdiak. Galtzerdiak egiteko 4 orratz behar izaten dira.

6. Baserriko beheko sua

- **Erref:** BEA-029/015
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:16:05. **Bukatu:** 00:19:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

<p>Garai batean Gantzarainandi baserrian egon zen beheko sua nolakoa zen. Burdinak, txapa, eta abar. Taloak egiteko zer erabiltzen zuten.</p>

Transkripzioa

- Hori da, oseake, hemen bertan baserri honetan bazegoen beheko sua?

- Bai, bai.

- Eta nolakoa zen edo ze zegoen baztar aldean, erdian...?

- Lurren jartzen da eta burni bat izeten da. Bi izeten die. Bi bata bestekin unittu eta haren gaiñen zeatu ta azpitio txotx batzuketan eo pizten dezu. Zeati burnie egoten da ta burni harren gaiñen beste alboti jartzen diozu, bi burni hain gaiñetio bestek, eta errez hartzen doe. Su hartzen doenen eo erretzen dienen aurreatu in behar prasana.

- Eta suaren inguruan egoten ziren egur batzuk edo zerbait?

- Bai.

- Horrelako kuadro antzeko bat egiten?

- Bai. Koadrokoa... Koadroko... burniik zien. [Hoik] ekarriko dittue seguro.

- Hiztuna 3: Ez, ez dao, burnirik ez dao.

- E?

- Hiztuna 3: Burnirik ez daola.

- Eta burni hain gaiñen jartzen zan egurre.

- Eta gero txaparen bat edo zegoen...

- Ez.

- ... paretaren kontra edo...?

- A! Bai Atzekaldetio bazeuken. Zeatio paiten kontra bestela paeteak hartuko zon ta paetek ez hartzeko, ba, atzekaldetio metro erdin bateko kapea eamaten zon bee amonakin.

- Zerekin?

- Amona, amona dauke ataata txapek.

- A, bai, e? Oseake, marrazki edo...

- Bai.

- Bestela sukaldean zer gehigo egoten zen? Galdarea edo...?

- E?

- Beheko suan zer gehiago egoten zen?

- Bueno, kalderea ibiltzen gendun, ibiltzen gendun, kaldera haundi bat.

- Eta zintzilikatze?

- Zintzilika, ba, katea goiti, kate lori bat, ta bee gantxoia eamaten zon. Ta gantxo hartan sartu behar zendun pertzan, kalderen kirtena. Ta azpiti sue eitten zendun ta eosi eitten zien.

- Eta, bestela, lapikoa edo ipintzeko parrilla edo zer erabiltzen zen?

- Haik´e bagiñuzten...

- Hiztuna 3: Neskamea.

- E?

- Hiztuna 3: Ez al zan izaten neskamea?

- Neskamea izaten zan taloi-ta eusteko. Hemen ez gendun guk hoi ibiltzen, baiño ama zana gurek bai, talok eitteko. Talok jartzen ditzu neskameen kontra eta harro-harro-harro, puztu-puztu-puztu einda geatzen die, eak geatzen zien. Oain hemen talok eitten die, baiño ez da nik ezautu dean bezelako talok ez da itten hemen. Ta hemen kanpotan einda ikusten dittut, baiño haik´e ez die gure amak eitten zittun bezelako talok. Zapal-zapal-zapalak.

7. Taloa nola egiten zen

- **Erref:** BEA-029/016
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 00:19:10. **Bukatu:** 00:21:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Taloea nola egiten zen; Franciscaren amak nola egiten zituen. Gaiarekin zerikusia duen lexikoa.

Transkripzioa

- Gogoan al duzu amak egindako taloak-eta, bueno, nola egiten zituen ta nolakoak ziren? Zer behar izaten zen taloea egiteko?
- Taloea eitteko iriñe, gatzeta ta ude.
- Hiztuna 3: Artiriñe...
- Artiriñe. Ogi-iriñe, igual. Ogi-iriñe [zehexeo] izaten da. Nik neonek jateko ´re nahio det taloona baiño. Taloona biunagoa izaten da, baiño bestea gozogoia izaten da, iriñena. Artoona lehorraoa izaten da. Horreati... Baiño hue etaatzeko ´re eskue behar dezu, zeatik ama zana gureek eskue zon.
- Eskua bihar izaten zan, ez?
- Eskue.
- Ze masa...
- Masa eitten zon ta...
- ... zapal-zapal edo zelan egiten zen?
- Geo, zea, ohol bat eukitzen zon, harei zapi txuri bat ipintzen zion uretan bustita, txa(b)al-txa(b)al einda, haren gaiñeen eitten zoon eta ez zitzaion easten. Geo tala-burnie holako kirtenakin —bruñi bat zeatzen zon— eta tala-burniri trapu harrekin easten zion taloea eta geo pixkat iruitzen zitzaion garaien ein zitzaioela azpikoa, eskukin hartu ta eskukin errez bueltatzen zan. Ta geo erretzen ai zala bestaldea bueltatzen... tu zan garaien, ba, erretakoa igual altxatzen zan dana. Eta geo altxatu ta suun aurren, prasaan aurren ´e, zuk esan dezuna, su bajun ´e ondo. Eko(no)mikan zailtxio, zeatio surtaa eskiñea barrua sartu ein behar zaio harrotzeko. Surtan hemen ´e.
- Beheko suan errezago...
- Hemen ´e bai, baiño beheko sue errezago da.
- Beste zapore bat ere emango zion, ez?
- Bueno, bueno. Harek eindako talook taloea gustatzen zitzaionak nahikoik ´e ez zon eitten.

8. Taloea nola jaten zen

- **Erref:** BEA-029/017
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:21:25. **Bukatu:** 00:22:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Elikadura baserrian. Goizetan taloea jaten zuten esnearekin batera.

Transkripzioa

- Orduan, taloea noiz jaten zen? Goizean goiz gosaltzeko taloea jaten zenuten edo...?
- Bai, bai.
- Taloea ta esnea edo...?
- Bai, goizen ´e oreia einda, masa einda uzten zan ta geo behar zanen erre. Baiño nik... esanez aitzen naiz ta katillu erdi bat, katillu bat esne talo erdi

bat jateko. Katillue osoik esnea talo erdi bat jateko. Hua zaille izaten zan neetzako. Ta beste batzuk´e bi o hiru jaten zittuen.

- Taloari gero ipintzen zitzaion barruan zerbait, ba, beharbada eguerdian edo, ez dakit, afaltzeko orduan, ez dakit, urdaia edo...?
- Batzutan urdaie eo txoixoa o erreta baldin bazeon, ba, hua jartzen... hua erdin jartzen zitzaion ta bueltatzen zan ta [han]. Nik ezin non hua.

9. Baserriko elikagaiak, jatorduak

- **Erref:** BEA-029/019
- **Iraupena:** 0:04:00. **Hasi:** 00:23:20. **Bukatu:** 00:27:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Elikadura baserrian. Jatorduak nolakoak izaten ziren. Jai egunetan zer jaten zuten. Babarrun klaseak.

10. Eskolarako bidea lokaztuta

- **Erref:** BEA-029/021
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:28:55. **Bukatu:** 00:30:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskola kontuak. Auzoko eskola. Bideak lokatzez beteta zeudenean, gona luzeak orratzarekin kateatzen zituzten. Eliz atarira heldutakoan, orratza kendu eta oinetakoak aldatzen zituzten.

11. Bideak auzolanean egiten ziren

- **Erref:** BEA-029/022
- **Iraupena:** 0:03:35. **Hasi:** 00:30:00. **Bukatu:** 00:33:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

1967an egin zen baserrira doan bide berria. Herri-bidea. Auzoko bidea auzolanean egindakoa da. 18 urte bete arte mutikoek ezin izaten zuten auzolanean parte hartu. Bidegintza lanak; eskuz egindako lana. 1960 urtetik aurrera hasi zen Erauskin auzunetik gora bidea egiten.

12. Lokaztutako oinetakoak aldatu beharra

- **Erref:** BEA-029/025

- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:35:00. **Bukatu:** 00:37:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskola kontuak. Neguan bidea lokatzez beteta egoten zen; eramaten zituzten arropak. Garbi heltzeko zer egin behar izaten zuten. Janztetxeak. Beasaingo elizaren aldamenean zegoen serora etxean uzten zituzten oinetakoak. Arazoak izaten zituzten, lekua lokatzez betetzen zutela eta.

13. Baserriko lanak zirela eta, herri eskolara berandu

- **Erref:** BEA-029/026
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:37:20. **Bukatu:** 00:39:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Herriko eskola. Baserriko lanak egin behar izaten zituen eskolara joan aurretik, eta sarritan garaiz iritsi ezin. Zigorrak. Bazkaldu, ezagun batzuen etxean egiten zuten.

14. Eskolara joateko astirik ez

- **Erref:** BEA-029/027
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:39:30. **Bukatu:** 00:40:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskolan zer ikasten zuten. Eskolara gutxitan joaten zen. Baserriko umeak sarritan etxeko lanak egin behar izaten zituzten eta eskolara joateko astirik ez zuten izaten.

15. Dotrina erdaraz eskolan, euskaraz etxean

- **Erref:** BEA-029/029
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:41:50. **Bukatu:** 00:42:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskolan erdaraz ikasten zuten. Dotrina eskolan erdaraz ikasten zuen eta amarekin gauean euskaraz.

16. Bula, garizuman haragia jan ahal izateko

- **Erref:** BEA-029/033
- **Iraupena:** 0:03:50. **Hasi:** 00:47:00. **Bukatu:** 00:50:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eliza giroko ospakizunak
- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Garizuma eta Errauts Eguna

Laburpena:

Dotrina ongi ikastearen garrantzia. Bulen inguruko azalpenak.

17. Hiletak

- **Erref:** BEA-029/035
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:52:35. **Bukatu:** 00:54:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:

Hiletan nondik norakoak (argizaria, erresponstuak...). Beasaingo elizan etxe bakoitzak bere hilarria izaten zuen. Etxean hildakoren bat egoten zenean jarraitu behar izaten zituzten ohitura zaharrak.

18. Apaiz zorrotzak (prozesioak, sermoiak, dantza...)

- **Erref:** BEA-029/037
- **Iraupena:** 0:02:45. **Hasi:** 00:56:25. **Bukatu:** 00:59:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eliza giroko ospakizunak
- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Garizuma eta Errauts Eguna

Laburpena:

Aste Santuan, San Martin egunean, eta abarretan prozesioak egiten ziren. Garizuma garaian fraideak etortzen ziren kanpotik sermoiak botatzera. Sermoi gogorak. Dantzan egitea gaizki ikusia zegoen; kongregaziotik ere botatzen zituzten neskak.

19. Esneketan etxez etxe

- **Erref:** BEA-029/039
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 01:00:10. **Bukatu:** 01:01:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Umetan mandoarekin jaisten ziren kalera esne-saltzera. Etxeetara banatzen zuten esnea.

20. Mandoarekin esnea saltzera

- **Erref:** BEA-029/040
- **Iraupena:** 0:00:37. **Hasi:** 01:01:50. **Bukatu:** 01:02:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Kalera esne-saltzera nola jaisten ziren mandoarekin.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2025-12-27

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com